

IV Міжнародна науково-методична конференція Форум молодих економістів-кібернетиків

„Моделювання економіки: проблеми, тенденції, досвід”

24-26 жовтня 2013 р., м. Тернопіль

Головним напрямом житлового будівництва у 2013 році повинно бути збільшення обсягів будівництва доступного широким верствам населення житла.

УДК 318.2

М. Г. Бойчук, Г. Б. Машлій

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

**ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИ ЇХ
НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ**

М. Н. Boychuk, H.B.Maschliy

**ENTERPRISE FINANCIAL RISKS AND METHODS NEUTRALIZE
THEM**

Фінансова діяльність підприємства пов'язана з багатьма ризиками. Вплив цих ризиків став особливо відчутним із переходом до ринкової економіки.

Поняття “ризик” означає відхилення сподіваних результатів від середньої або сподіваної величини [1]. Складовою частиною ризиків є фінансовий ризик, що являє собою спекулятивний ризик, оскільки його можна розглядати як шанс мати збитки або одержати дохід [2].

На сучасному етапі до числа основних видів фінансових ризиків підприємства відносяться наступні: ризик зниження фінансової стійкості підприємства, ризик неплатоспроможності, інвестиційний, інфляційний, процентний, валютний, депозитний, кредитний, податковий, структурний, криміногенний, та багато інших ризиків. Крім цих видів ризиків деякі автори ще виділяють такі, як: маркетингові, ризики зміни законодавства, ризики зміни ціни, комерційні, ризики втрати майна, соціально-правові, функціональні, селективні, ризики ліквідності та ін.

Для оцінки фінансових ризиків використовують сукупність методів якісного і кількісного аналізу. Якісний аналіз передбачає ідентифікацію ризиків, виявлення джерел і причин їх виникнення, встановлення потенційних зон ризику, виявлення можливих вигод та негативних наслідків від реалізації ризикового рішення. Кількісний аналіз полягає у визначенні конкретного розміру грошових збитків від окремих видів фінансових ризиків. Для цього можна використовувати економіко-статистичні методи, розрахунково-аналітичні, експертні, аналогові та багато інших [2].

Виділення окремих зон фінансового ризику залежно від суми очікуваних втрат і чинників, які їх зумовлюють, має бути основою формування системи управління фінансовими ризиками організації.

Оскільки підприємство практично не може впливати на зовнішні ризики, то основну увагу необхідно приділяти внутрішнім механізмам нейтралізації ризиків, до яких належать:

а) диверсифікація, що є процесом розподілу інвестованих коштів між різними об'єктами вкладення капіталу, безпосередньо не пов'язаними між собою.

б) лімітування – це встановлення ліміту, тобто граничних сум витрат, продажу, кредиту тощо.

в) самострахування є децентралізованою формою створення натуральних і грошових страхових фондів безпосередньо на підприємствах, особливо тих, чия діяльність піддається ризику.

г) хеджування дає можливість зменшити ризик за допомогою укладення відповідної угоди. Найчастіше хеджування застосовують як засіб страхування вартості товарів або прибутку [4].

Окрім зазначених вище методів, для зменшення рівня фінансових ризиків підприємство може здійснити їхнє страхування у страхових організаціях. Страхування передбачає захист майнових інтересів суб'єктів господарювання і громадян у разі настання певних подій (страхових випадків) за рахунок грошових фондів, сформованих зі страхових внесків [3]. Також до цього можна віднести збільшення премії за ризик, тобто чим вищим є рівень ризику тим більша норма прибутку, отримання гарантій, розроблення системи штрафних санкцій, скорочення переліку форс – мажорних обставин та ін.

На нашу думку, найбільш ефективним способом зниження ризику в умовах нестабільності економічної та політичної ситуації в Україні є диверсифікація, тобто розпорошення ризиків між кількома учасниками бізнесу.

Щоб вижити у конкурентному ринковому середовищі, підприємствам необхідно приймати нетрадиційні та сміливі рішення. Однак це також підвищує рівень економічного і фінансового ризику. За таких умов підприємства мають своєчасно ідентифікувати і правильно оцінювати рівень ризику, ефективно управляти ним з метою обмеження його негативного впливу та мінімізації обсягів фінансових втрат.

Література:

1. Сороківська О. А. Інвестиційний менеджмент: Навчальний посібник. – Тернопіль: ТНТУ, 2012. – 133с
2. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник/ Машлій Г.Б, Шведа Н.М. – Тернопіль: ТНТУ, 2013. – 130с.
3. Холт Р.Н. Основы финансового менеджмента : пер. с англ. / Р.Н. Холт. – М. : Изд-во "Дело", 1995. – 236 с.
4. . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http //www.uk.wikipedia.org/](http://www.uk.wikipedia.org/).